

Ajankohtaista
YO-tutkinnossa
ja
korkeakoulu-
valinnoissa

Studeo sekä Schildtin &
Lyseon opotiimit

**Ylioppilastutkinto
keväästä 2022 alkaen**

Tutkinnon rakenne

- koostuu vähintään viidestä kokeesta
- pakollisia ja ylimääräisiä kokeita ei määritellä erikseen
- käytössä kolme peräkkäistä kirjoituskertaa

TUTKINTOON SISÄLTYY VÄHINTÄÄN VIISI KOETTA

Kaikki valitsevat

äidinkieli (tai S2)

Vähintään neljä koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä

reaali

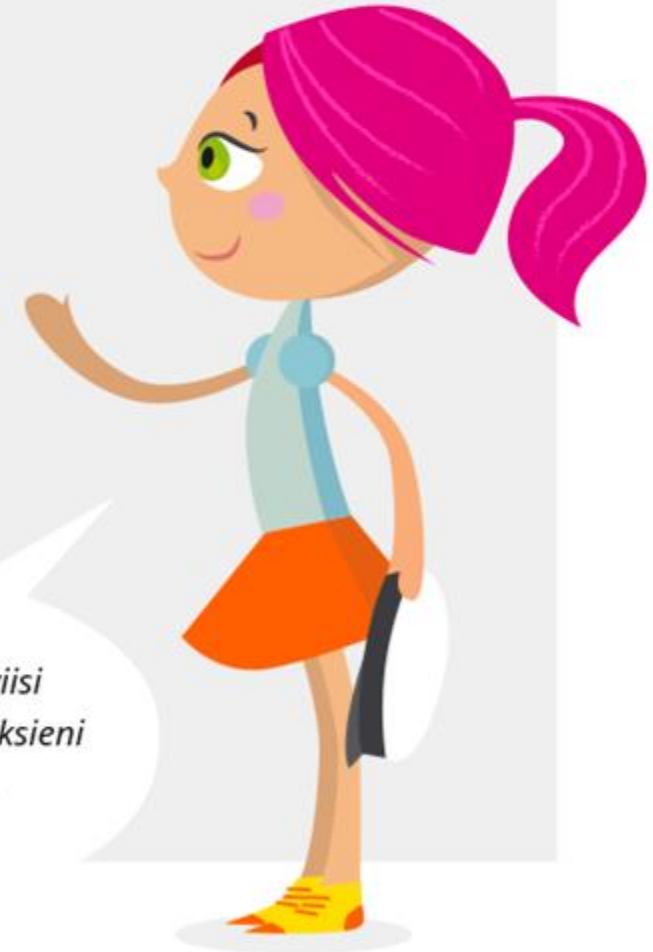
toinen kotimainen kieli

matematiikka

vieras kieli

Muista, että vähintään yksi koe on suoritettava A-TASOISENA!

Kaikki kirjoittavat siis vähintään viisi ainetta? Selvä juttu! Valitsen vahvuksieni mukaan aineet, jotka kirjoitan.

Ei yleistä, mutta mahdollista ja joskus se paras

- Tutkinnon aikana voi suorittaa saman oppiaineen kahden tasoisena
 - vain toinen voi olla tutkinnon pakollinen osa, toinen on ylimääräinen
 - samana tai eri tutkintokertana ENA + ENC tai joku muu vieras kieli
 - Vain eri tutkintokertoina MAA-MAB tai RUA-RUB
- Korkeakoulut käyttävät todistusvalinnassa sitä arvosanaa, joka antaa paremman pistemäärän ko. hakukohteeseen
- Ei yleinen käytäntö, mutta joskus sopivin opiskelijan tilanteeseen

Kokeen uusiminen

- Hylätyn kokeen uusiminen
 - Tutkinto kesken: saa uusia kolme kertaa
 - Tutkinto valmis: saa uusia rajoituksetta
- Hyväksytyn kokeen uusiminen
 - Saa uusia rajoituksetta
- Tutkinnon täydentäminen valmistumisen jälkeen
 - Tutkintoa voi täydentää joko kokonaan uusilla kokeilla tai eri tasoilla kokeilla

Ylioppilastutkinnon arvosanat ja kompensatio

Improbatur	Approbatur	Lubenter approbatur	Cum laude approbatur	Magna cum laude approbatur	Eximia cum laude approbatur	Laudatur
I	A	B	C	M	E	L
0 pistettä	2 pistettä	3 pistettä	4 pistettä	5 pistettä	6 pistettä	7 pistettä

- Keväällä 2022 tai sen jälkeen tutkintonsa aloittanut kokelas tarvitsee yhteensä 10 pistettä kompensoidakseen hylätyn arvosanan (i) → ABBA
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Keväällä 2022 tai sen jälkeen aloitetuissa tutkinnoissa kompensatiopisteitä saa vain tutkintoon vaadittavista kokeista eli enintään neljästä hyväksytysti suoritetusta kokeesta.

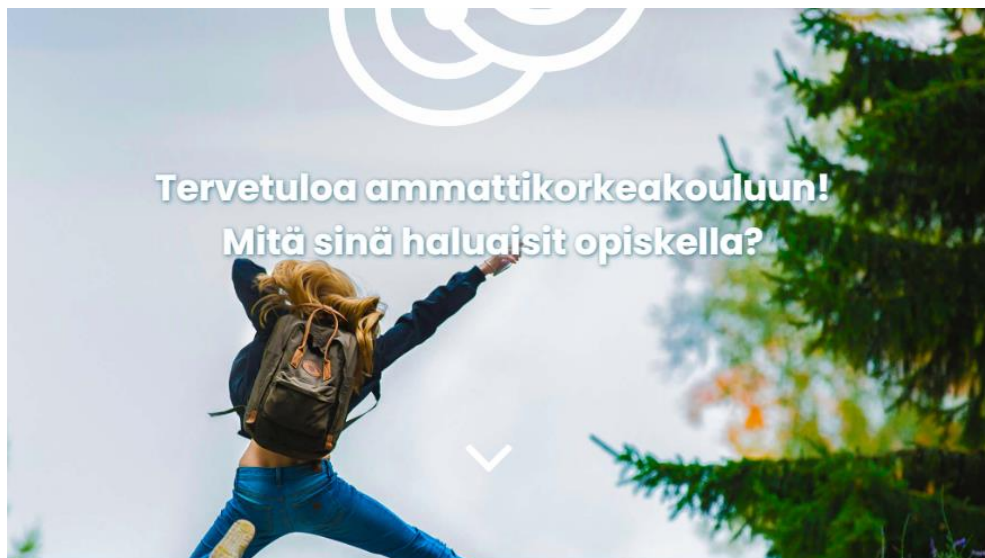

Korkeakoulujen valintaperusteista v. 2026 eteenpäin

Nina Heikkisen, Hanna Raustian ja Jukka Raustian
esityksestä muokannut Laura (SCH) & Hanna (LYS)

Haut muuttuvat – hakupalvelut kehittyvät

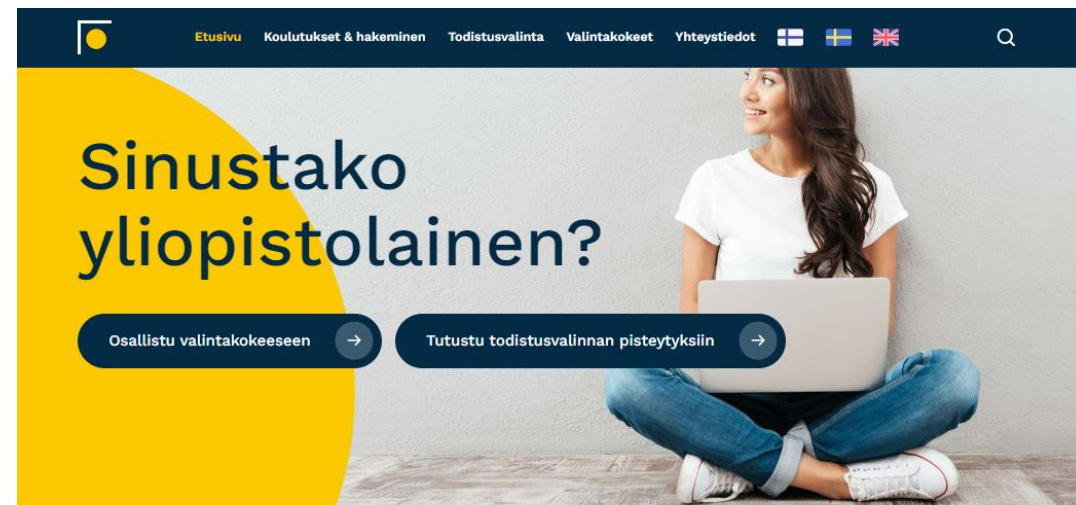
ammattikorkeakouluun.fi

**Tervetuloa
ammattikorkeakoulujen yhteiselle
sivustolle!**

[Sivun alkuun](#)

yliopistovalinnat.fi/

**Kevään 2024
valintaperusteet on
julkaistu Opintopolussa!**

Kevään 2024 hauissa mukana olevien hakukohteiden valintaperusteet on julkaistu [Opintopolussa](#). Todistusvalinnan pisteytykset löydät sivulta [Todistusvalinnan pisteytykset vuosina 2023–25](#).

Tervetuloa yliopistojen yhteisille, hakijoille suunnatuille verkkosivuille! Sivusto on tarkoitettu toisen asteen opiskelijoille, opinto-ohjaajille sekä kandidatan opintoihin hakeville. Sivustolla on tietoa erityisesti valintakokeesta ja todistusvalinnasta.

Ammattikorkeakoulujen pisteytys säilyy ennallaan

Pisteytettävät aineet

- Äidinkieli/S2
- Matematiikka, pitkä tai lyhyt oppimäärä; näissä on kahden askelman ero eli lyhyen L vastaa pitkän matikan M:aa).
- Paras kieli, eri oppimäärillä eri pistemäärät.
- Kaksi reaaliainetta/vierasta kieltä. Pistemäärä kaikissa aineissa sama

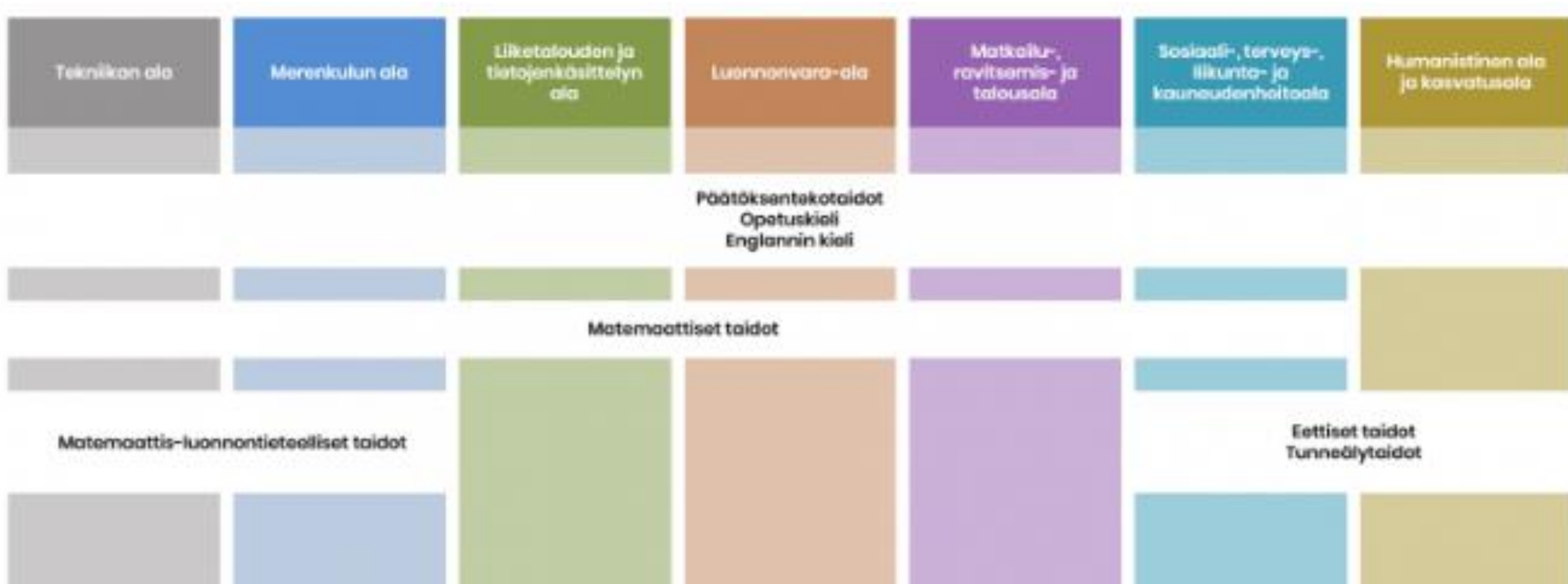
Ammattikorkeakoulujen pisteytystaulukko:

- Kaikilla aloilla käytetään samaa pisteytystaulukkoa.
- Joillakin aloilla voi lisäksi olla myös soveltuvuuskoee.
- Kaikki ammattikorkeakouluihin hakemiseen liittyvät asiat löytyvät sivustolta <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/>
- HUOM! AMKiin on myös polkuopinnot ja avoimen väylä

Aine	Aine / taso	L	E	M	C	B	A
Äidinkieli ¹⁾	-	46	41	34	26	18	10
Matematiikka	Pitkä	46	43	40	35	27	19
	Lyhyt	40	35	27	19	13	6
Vieras / toinen kotimainen kieli	Pitkä	46	41	34	26	18	10
	Keskipitkä	38	34	26	18	12	5
	Lyhyt	30	27	21	15	9	3
Ainereali tai vieras kieli ²⁾	Fysiikka	30	27	21	15	9	3
	Kemia	30	27	21	15	9	3
	Biologia	30	27	21	15	9	3
	Maantiede	30	27	21	15	9	3
	Terveystieto	30	27	21	15	9	3
	Psykologia	30	27	21	15	9	3
	Filosofia	30	27	21	15	9	3
	Historia	30	27	21	15	9	3
	Yhteiskuntaoppi	30	27	21	15	9	3
	Uskonto/ET	30	27	21	15	9	3

AMK valintakoe

- Kaikilla aloilla yhteinen, sähköinen valintakoe.
- Valintakokeeseen ei ole ennakkomateriaalia.

Yliopistojen todistusvalinta muuttuu vuodesta 2026 eteenpäin

- Muutos koskee ensisijaisesti syksyllä 2023 aloittaneita ja 22-tason hidastajia... eli 2026 eteenpäin valmistuvia.
- Todistusvalinnalla valitaan 50-80% opiskelijoista.
- Lähes kaikkiin hakukohteisiin on myös **valintakoevalinta** ja moniin hakukohteisiin **avoimen yliopiston väylä**.
- Valintakokeet perustuvat enenevässä määrin lukion pakollisiin opintojaksoihin ja/tai kokeessa jaettavaan aineistoon.

Yliopistojen todistusvalinnasta

Erilaisia todistusvalintataulukoita on 11.

Yleensä pisteytetään 5 ainetta, mutta lääketieteellisillä aloilla 6 ainetta.

Joissakin koulutusohjelmissa **painotetaan haettavan alan oppiainetta.**

Joillakin aloilla on todistusvalinnassa kynnysehto.

Reaaliaineet ovat useimmilla aloilla samanarvoisia.

Joillakin aloilla saa enemmän pisteitä luonnontieteistä, joillakin humanistisista aineista.

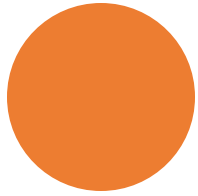
Nostoja yliopistojen todistusvalinnasta:

Äidinkielen painoarvo jonkin verran nykyistä suurempi. Äidinkielestä saa yleisesti kaikissa koulutusohjelmissa erittäin paljon pisteitä.

Reaaliaineiden pisteytys tasaisempi ja koulutusalan kannalta relevanttia osaamista kuvaava.

Kielten painoarvo jonkin verran nykyistä suurempi. Lyhyestä kielestä saa useimmiten samat pisteet kuin reaaliaineista, poikkeuksena lyhyt englanti.

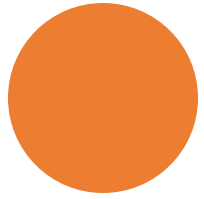
Matematiikan kirjoittamista ei vaadita kaikkiin koulutusohjelmiin hakeutumiseen. Matematiikan pisteytys (MAA/MAB) kuvaa paremmin matematiikan relevanssia koulutusallalla.

Pitkä ja lyhyt matematiikka todistusvalinnassa

- Pitkästä matematiikasta saa yleisimmin enemmän pisteitä kuin lyhyestä matematiikasta. Ero on kuitenkin useilla aloilla sangen pieni.
- Esimerkkinä ote kauppatieteiden, kasvatustieteiden, logopedian, tietojärjestelmätieteiden ja valmennustieteiden valintataulukosta.
- Lyhyen matematiikan L tuottaa lähes saman pistemäärän kuin pitkän matematiikan L.

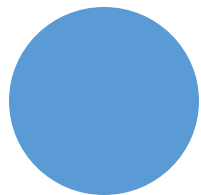
Aine	L	E	M	C	B	A
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,2	25,4	22,5	16,9	8,4	4,1

Pitkä ja lyhyt matematiikka todistusvalinnassa

- Kuitenkin lääketieteessä, tekniikassa ja luonnontieteissä pitkän matematiikan arvo pisteytyksessä on suurempi. Useilla näistä on myös kynnysehto; esim. pitkä matematiikka vähintään C tai lyhyt matematiikka vähintään E.
- Esimerkkinä ote tekniikan, fysiikan ja kemian pisteytystaulukosta.
- Ero pitkän ja lyhyen matematiikan L-arvosanojen pistemäärällä on suuri.
- Tekniikan alalla pitkä matematiikka tulee olla suoritettuna hyväksytyllä arvosanalla, jotta voi tulla huomioiduksi todistusvalinnassa.

Aine	L	E	M	C	B	A
Matematiikka, pitkä	39,7	35,7	31,8	25,1	11,9	6,0
Matematiikka, lyhyt	28,2	22,5	16,9	11,2	8,4	4,1

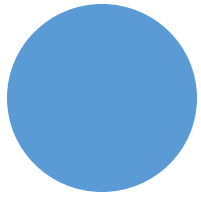

Reaaliaineet todistusvalinnassa, biologiset alat

Aine	L	E	M	C	B	A
Biologia, kemia tai fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Elämäkatsomustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

→ Muista reaaliaineista saa saman pistemäärän kun taulukossa näkyvästä elämäkatsomustiedosta

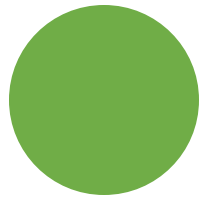
- Kaikilta pisteytetään painotettu aine – biologia, kemia tai fysiikka
- Luonnontieteellisistä reaaliaineista saa korkeammat pisteet kuin muista reaaliaineista.
- On kuitenkin huomioitavaa, että vaikkapa psykologian arvo sana L tuottaa suuremman pistemäärän kuin maantieteen E.

Reaaliaineet todistusvalinnassa, kasvatustieteet ja kauppatieteet

- ...sekä logopedia, tietojärjestelmätiede ja valmennustiede
- Todistusvalinnassa huomioidaan **äidinkielen ja matematiikan lisäksi** kolme muuta ainetta – mukaan lukien kielet
- Taulukko tarjoaa mahdollisuuden suuntautua omiin kiinnostuksen kohteisiin

Aine	L	E	M	C	B	A
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Elämänkatsomustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Kielet todistus- valinnassa

- Kielten asemaa on ollut tarkoitus parantaa.
- Esimerkkinä ote historian, filosofian ja teologian pisteytystaulukosta.
- **Lyhyet kielet** (muu kuin englanti) **tuottavat saman verran pisteitä kuin reaaliaineet.**
- Lyhyt englanti tuottaa vähän pisteitä.
- Kuitenkin huomioitava että lyhyen englannin arvosana L on parempi kuin A-kielen C.

Aine	L	E	M	C	B	A
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Yliopistojen valintakokeet vuodesta 2025 eteenpäin

Valintakokeita pyritään kehittämään uudenlaisiksi, yhä useampia aloja kattaviksi.

Pyrkimys siihen, että todistusvalinnan tulokset saapuisivat ennen valintakokeisiin valmistautumisen aloittamista.

Tavoitteena, että valintakokeet mittaisivat geneerisiä korkeakouluvalmiuksia koulutusalojen erityistarpeita unohtamatta.

Viestejä tulevaisuuttaan pohtivalle nuorelle

Useimmilla
tutkinnoilla voi
sijoittua hyvinkin
erilaisiin tehtäviin

Useimpiin tehtäviin
voi sijoittua hyvinkin
erilaisilla tutkinnoilla

**Valinnaisilla
opinnoilla** suuntaat
tutkintoasi sinua
kiinnostavaan
suuntaan

Jatkuva oppiminen
työuran aikana
merkitsee usein
enemmän kuin
tutkinto

**Opiskele sinua
kiinnostavia
asioita, niin oma
tie löytyy kyllä**

**Kaksiportainen
tutkinto** mahdollistaa
suunnanmuutoksen
maisterivaiheessa

Jos teit virhevalinnan,
siirtohaku on monilla
aloilla mahdollinen

Voit hakea toiselle
alalle myös esim.
avoimen väylän
kautta

• Ota selvää!

<https://www.yliopistovalinnat.fi>

<https://ammattikorkeakouluun.fi>

<https://www.opintopolku.fi>

- Tutustu tarkemmin sinua kiinnostavan alan todistusvalintapisteytykseen.
- Huomioi, montako ainetta pisteytetään.
- Mitkä näistä ovat pakollisia pisteytettäviä?
- Mitkä ovat kynnysehdot?
- Huomioi, että läheistenkin alojen välillä voi olla eroja pisteytystaulukoissa.
- Muista, että aiemman todistusvalinnan pisteytykset eivät ole vertailukelpoisia vuodesta 2026 eteenpäin.